

บันทึกการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 12 ณ ศาลากลางน้ำ เขตห้ามล่าสัตว์ทะเลน้อย
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 10 มีนาคม 2547
ผู้เข้าร่วมประชุม 75 คน

อาจารย์จรูญ หยุทอง

ในฐานะรับผิดชอบการประชุมประชาสัมพันธ์โครงการฯ กล่าวขอบคุณ ผู้เข้าร่วมที่เสียสละเวลามาให้ความเห็น และได้ชี้แจงแนวทางในการทำงานประชาสัมพันธ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วม และคำนึงถึงช่องทางการสื่อสารข้อมูลถึงประชาชนให้มากที่สุด ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ จดหมายข่าว เว็บไซต์ คัทเอ๊าต์ การถ่ายทอดสดทางวิทยุ สวท. และสถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz

อาจารย์อารี รั้งลิโยกุลย์

แนะนำทีมงานศึกษา ประกอบไปด้วยผู้จัดการโครงการและหัวหน้าทีมประเด็นศึกษาและเปิดตัวเอกสารร่างแผนแม่บทที่คณะศึกษาได้จัดทำขึ้นจากการลงเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ 10 เวทีแรก ร่วมกับข้อมูลจากการศึกษาของนักวิชาการผู้รับผิดชอบในแต่ละประเด็น และข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ สรุปทั้งหมดเป็น 19 ประเด็น (คู่มือเอกสาร ในนี้มีอะไร ซึ่งเป็นเอกสารแจกในเวที) ทั้งนี้ได้ร่างแผนออกมาเป็น 4 แผน คือ (1) แผนหยุด (2) แผนฟื้นฟู หรือบูรณะ (3) แผนอนุรักษ์ และ (4) แผนนำไปสู่ความยั่งยืน

การศึกษาได้นำเอาข้อมูลทั้ง 19 ประเด็นมาจำแนกแยกแยะวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์ใดควรที่จะเป็นแผนไหนทั้ง 4 แผน

ขณะนี้ได้จัดร่างมาแล้ว 2 แผน คือ แผนหยุดและแผนฟื้นฟู ซึ่งสรุปมาได้ 7 เรื่องแล้ว หากในเวทีมีความเห็นเพิ่มเติมก็ให้นำเสนอมาได้

สำหรับแผนหยุด ประกอบด้วย (1) หยุดอนุรักษ์ทำลายป่าต้นน้ำและป่าชายเลน (2) หยุดปล่อยน้ำเสียทุกประเภท (3) หยุดใช้เครื่องมือประมงประเภททำลายล้าง (4) หยุดขยายพื้นที่ทำนาปรังนอกเขตชลประทาน (5) หยุดขยายพื้นที่ทำนาถ่วงนอกเขตนากุ้ง (6) ให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงกุ้งรอบทะเลสาบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และ (7) หยุดการก่อสร้างทุกชนิดที่รุกรานในพื้นที่ทะเลสาบ

คุณสุกัญญา ชื่นแข็ง

กราบเรียนคณะกรรมการแผนแม่บทฯ ผมบ้านอยู่ทะเลน้อย ปัญหาทุกปัญหาสามารถแก้ได้ ตั้งแต่ปี 2493-2494 ทะเลน้อยมีผลกระทบมากมาย จากทะเล 3 น้ำ เรามีน้ำกร่อย น้ำจืด และน้ำเค็ม ทุกวันนี้มี 2 น้ำ น้ำหวานหรือน้ำกร่อย ไม่รู้หายไปไหน ผมยังเด็กจึงยังไม่ทราบว่าน้ำหวานหายไปไหน แต่จากที่ผมศึกษาข้อมูลมาปัญหาเกิดจากปากระวะ ผมยังไม่ทราบว่าจริงหรือไม่ อยากให้คณะกรรมการว่า ปัญหาเกิดจากปากระวะหรือไม่

คุณบรรจง รัตนชาติ

สวัสดิ์ครับคณะทำแผนแม่บททะเลสาบสงขลา ผมมาจากหัวป่า จริงๆ เลือดเนื้อเชื้อไขเป็นคนที่นี่ด้วย พ่อผมเป็นคนที่นี่ แต่ไปได้เมียที่โน้น วันนี้เป็นห่วง หลังจากได้ร่วมกิจกรรมเวทีที่ราชภัฏและที่ชลประทาน ยังเป็นห่วง...เรื่องที่ผมอยากนำเสนอคือเรื่องการจัดการน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบสงขลา และป่าต้นน้ำ

วันนี้ไม่รู้จะเข้าประเด็นไหนใน 9 ประเด็น ได้มาเห็นแผนทั้งแผนหยุด แผนฟื้นฟู แผนอนุรักษ์ และแผนนำไปสู่ความยั่งยืน ผมอยากนำเสนอเรื่องกฎหมายในเขตห้ามล่าสัตว์ที่ไปกระทบกับพี่น้องหัวป่าและตำบลบ้านขาว หลายพื้นที่สูญเสียผลประโยชน์ทั้งที่ชาวบ้านทำมาหากินตั้งถิ่นฐานมานาน ตั้งแต่บรรพบุรุษมาตั้งถิ่นฐาน มาเลี้ยงควาย ทำนา คือ ที่ตำบลบ้านขาวมีประชากรเลี้ยงควายเป็นร้อยคน เลี้ยงควายนับพันตัว เลี้ยงแบบปล่อยฝูง ปล่อยพรู อยู่มาก่อนเป็นร้อยปี ก่อนที่จะมีกฎหมายออกมาเสียอีก ขณะเดียวกันผมก็เห็นใจเจ้าหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องดูแลกฎหมาย

(อ่านกฎหมายพรบ.คุ้มครองสัตว์ป่า 2535 สถานที่ราชการหรือสถานที่สาธารณะประโยชน์ หรือประโยชน์ร่วมกันแห่งใด คณะรัฐมนตรีร่วมกันให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้ โดยประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใดแล้วห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังนี้ (1) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น (2) เก็บหรือทำอันตราย รังแกสัตว์ป่าหรือห้ามไม่ให้ล่า (3) ขีดถือครอบครองที่ดิน หรือตัดโค่นแผ้วถางเผาทำลายต้นไม้ สภาพดินหรือซุดหาแร่ ดิน หิน หรือสิ่งมีชีวิต หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้ลำน้ำ ห้วยหนองบึง ท่วมคด เหือดแห้งเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นได้รับการอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี เมื่ออธิบดีได้ประกาศอนุญาตได้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะมาตรา 54 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 42 วรรค 2 ตรวจจับโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ลงชื่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย

นี่แหละครับ เมื่อก่อนควายมีการเลี้ยงกันมานานแล้วในป่าพรุ ที่ตรงนั้นเรียกว่าพื้นที่สงวน พุงนางเรียน ตกประมาณ 600-700 ไร่ จำเป็นต้องมีการขุดโคกเพราะฤดูน้ำควายจะลำบาก ลูกเล็กๆ จะมาเกิดในช่วงก่อนฤดูน้ำ ช่วงฤดูน้ำ น้ำท่วม ลูกควายไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ไม่มีที่อยู่ เมื่อก่อนเอาชีวิตรอดมาได้เพราะมีการขุดโคกเป็นที่สำหรับควาย ทางกลุ่มอนุรักษ์ควายไทยทำเรื่องไปยัง อบต. ส่งต่อไปยังอธิบดี เรื่องก็ไปหยุดชะงักที่ไหนไม่รู้ คิดต่อกันไม่ได้ ความเสียหายเกิดขึ้น ปีที่ผ่านมาลูกควายเลี้ยงตายไปหลายตัว

ประเด็นที่ต้องการ อยากให้ช่วยผ่อนปรนอนุโลมให้มีการเลี้ยงควายและขุดโคกที่ใช้สำหรับเลี้ยงควายได้ บนโลกไม่มีต้นไม้ ไม่ได้ก่อความเสียหายให้กับสิ่งแวดล้อม อยากให้แผนแม่บทบรรจุเรื่องนี้ด้วย

คุณวีระวัตร ศรีสุวรรณ

สวัสดิ์ท่านวิทยากรและผู้เข้าร่วมทุกท่าน ผมมาจากหัวป่า ในฐานะที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย อยากจะขอพูดประเด็นที่เพิ่งเขาพูดไว้ ผมอยากให้ (1) อยากให้องค์กรที่มาจัดสรรการใช้ประโยชน์พื้นที่ กำหนดพื้นที่ให้ชัดเจนว่าส่วนไหนอนุรักษ์ ส่วนไหนใช้ประโยชน์ (2) พรบ.ปี 2535 เป็นพรบ.ที่ออกมาจากรัฐสภาใช้บังคับทั่วประเทศ จะมาใช้กับทุกที่คงจะเป็นไปไม่ได้เพราะมองง่าย ๆ อย่างนิยามของสัตว์ป่าคือสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ที่อยู่ในพื้นที่นี้เป็นสัตว์ป่าหมด ยกเว้นสัตว์ที่มีเจ้าของ จริง ๆ แล้วควายหลายร้อยตัวไม่มีเจ้าของถือว่าเป็นสัตว์ป่า พื้นที่ไปถอนหญ้าในพื้นที่ก็ถือว่าผิด หาปลาในทะเลก็ถือว่าผิด อยากให้องค์กรที่จะเข้ามาจัดสรรการใช้ผลประโยชน์ที่ดินให้ชัดเจนว่าส่วนไหนอนุรักษ์ ส่วนไหนใช้ประโยชน์

ประเด็นที่สอง การที่จะนำ พรบ. ที่คิดมาจากกรุงเทพฯ นำไปใช้ทั่วประเทศ แต่นำมาใช้ในพื้นที่ซึ่งมีลักษณะเฉพาะไม่ได้ สำหรับกรณีการเลี้ยงควายก็เป็นกรณีหนึ่งที่เห็นผลชัดเจนว่ากฎหมายมีผลกระทบต่ออาชีพของชาวบ้าน ควรมิกกฎหมายลูกเป็นกฎหมายรองมาบังคับใช้เฉพาะพื้นที่นี้

คุณโสภณ มหาราชพงศ์

สวัสดิ์พี่น้องทะเลน้อย ผมอยู่ป่าเขียว ปัญหาที่ผมประสบขณะนี้ มีหลายเรื่องที่ผมจะมาเล่าให้ฟัง...ขอเสนอเป็นประเด็น

ประเด็นแรกที่เราเห็น ที่ท่านว่าให้หยุด อุปกรณ์ที่ให้หยุดโดยเฉพาะเรื่องของปลา ผมว่าน่าจะหยุดอวนตาถี่ อีกอย่างในการบูรณะพื้นที่ป่า ให้เพิ่มคำว่าป่าพรุด้วยครับ เพราะว่าโครงการที่ผมทำอยู่ขณะนี้ เป็นโครงการอนุรักษ์นกถาบบัว และโครงการอนุรักษ์ปลาร้าพัน อยากให้พื้นที่ป่าพรุ ปลุกไม้ดั้งเดิมที่เสียๆ พ่อแม่ของเราเคยบอกว่าป่าพรุแถวนี้มีพันธุ์ไม้หลายๆ อย่าง โดยเฉพาะแถวๆ ควนเคร็ง หัวป่าเขียว ควรจะฟื้นฟูป่าพวกนี้เพื่อให้ธรรมชาติของเรายั่งยืน

โครงการที่ทำไปอีกตัวที่บ้านหัวป่าเขียว คือ อาหารกลางวันสำหรับเด็กที่บ้านหัวป่าเขียวไม่พอ จึงคิดโครงการธนาคารจิ้งจก ให้เด็ก ป.1-ป.6 เก็บจิ้งจกมาทุกวัน สัปดาห์รวมกันจะได้จิ้งจกต่อคน เอาจิ้งจกมาทำปุ๋ยชีวภาพ ให้เด็กปลูกผักไร้สารพิษ แล้วทำอาหารกลางวันให้กับเด็กๆ กิน เพราะฉะนั้นโครงการนี้จะมีประโยชน์มาก

คุณสุกัญญา ชุ่มแข่ง

วันนี้ทะเลน้อยเรามีปัญหาเรื่องไม้ใช้สอย เดิมนี่เขตห้ามล่าประกาศห้ามใช้ แต่ไม่ได้ทำตามความต้องการ เพราะชาวบ้านต้องการมาก เนื่องจากแก๊สราคาแพง อยากให้ช่วยการผลักดันให้ทะเลน้อยมีป่าไม้ใช้สอย เป็นป่าชุมชน มีป่าไม้ใช้สอยให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์

อยากให้ทางเขตกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์เอาไว้สักมุมให้ชาวบ้านได้ใช้สอย

คุณไสว ศรีสุวรรณ

กราบสวัสดิ์ท่านวิทยากรทุกท่าน ผมเด็กหัวป่าครับ ประเด็นที่ผมจะนำมาเสนอเป็นการพิจารณา คือ หยุคนุกรุก ขอให้เขียนแต่ภาคประชาชนนุกรุก ภาครัฐก็มีการนุกรุก

ผมอยากให้พี่น้องตรงนี้คิดว่า ตรงนี้เขตห้ามล่าเป็นการนุกรุกทะเลหรือยัง อยากจะให้เขียนให้ชัดว่าห้ามนุกรุกทุกชนิด ทุกภาคส่วน ต่อค้ำจจากเวทีราชภัฏผมยังสงสัยในประเด็นที่ว่าพื้นที่อนุรักษ์ทะเลน้อย ยกพื้นที่ของเราให้กับธรรมชาติ ความชัดเจนยังไม่มีว่าจะเอาพื้นที่แค่ไหน จากไหนถึงไหน อยากให้กำหนดพื้นที่ให้ชัดเจน

ประเด็นที่ 2 กระจุดที่ว่าลดน้อยสาเหตุมาจากไหน แล้วทำอย่างไรให้กระจุดกลับมาอีก พี่น้องทะเลน้อยจะทำได้ไหม เพราะปลูกไปแล้วจะขอกันเร็วไม่ให้วัวเข้ามา เขตห้ามล่ากลับคิดว่าการปักรั้วเป็นการถ่วงอ้อมที่ดิน...มีปัญหาเกี่ยวกับวัวกับควายแล้วยังมีปัญหาเกี่ยวกับเขตห้ามล่าอีก

ผมเชื่อว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ออกมา นำมาเพื่อความสงบสุขของประชาชน ไม่ใช่เพื่อสร้างความขัดแย้งตรงนี้ เป็นประเด็นที่ควรมีการแก้ไข

อีกประเด็นหนึ่ง...มาเข้าประเด็นที่ว่าหยุคนุกรุก ถามว่าเขตห้ามล่าประกาศทับพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ทั้งที่อยู่อาศัย...

อาจารย์อริ รั้งโยกฤษฎ์

ประเด็นนี้ได้เขียนไว้ในแผนแล้วครับ เชิญท่านต่อไป

คุณณรงค์ ชุ่นเซ่ง

รู้สึกดีใจที่ท่านมาจากหัวป่าเจ็บแทนคนทะเลน้อย เรื่องที่จะพูดคุยวันนี้ ขอต่อข้อมูลว่าอยากให้ทะเลน้อยมีป่าไว้ใช้สอยที่สมบูรณ์แบบ ป่าตรงนี้ เมื่อก่อนคนทะเลน้อยปลูกทั้งสิ้น พร้อมกับห้ามไม่ให้คนโค่นพื้นที่ปลูกกระจุดชาวบ้านทำมาก่อน แต่อนุรักษ์มาตั้งแต่ปี 2518 ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยปี 2523 ใบเสภาชัยบำรุงท้องที่ของชาวบ้านที่ทำไปมาก่อนจากที่นี่ไปถึงคลองนางเรียม ปี 2497 ไม่ทราบใครอยู่ก่อนอยู่หลัง แต่ผมไม่เอาว่าใครทำผิด ผมอยากพูดว่า คนทะเลน้อยที่ไปนุกรุกพื้นที่ที่ถูกกล่าวหาว่าทำผิดเขาก็ไม่ได้ทำผิด เจ้าหน้าที่ก็ไม่ผิด

2-3 เดือนที่แล้ว พี่น้องทะเลน้อย คลองพนางตุ้งรวมหัวป่าด้วย ไปสุราษฎร์ฯ เพื่อไปเก็บแผ่นดิน (หมายถึงการชุมนุมของพี่น้องปฏิรูปที่ดินเพื่อคนจน กรณีนุกรุกสวนปาล์ม) เจ้าหน้าที่ของรัฐไล่กลับ เขาบอกว่าผมให้แต่ต้องให้คนในพื้นที่ ผมดีใจ ว่าพื้นที่ตรงนี้ ผมบอกแล้วว่าไม่ได้เอาคนผิด เราไม่ต้องการคนผิด ผมบอกว่าจะทำอะไรหรือให้เรายู่ร่วมกันได้

ขั้นตอนต่อไป ขอให้ทุกคนฟังผมสักนิด คือ เรื่องถนน มีท่านอาจารย์พูดไว้เราเคยเสียบุคลากรทางน้ำในช่วงมรสุม การทำถนนเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย ในเมื่อเราต้องการความสบาย แต่ปรากฏว่าถนนสายนี้มันเลยเกิดความสะดวกสบายไปแล้ว เพราะว่าเท่าที่รู้ มีการกั้นรั้วทั้งหมด สะพานยกระดับ 5 กิโลเมตรครึ่ง จะเป็นทางทึบ ตั้งแต่ต้นโหนดไปถึงคลองตก จะไม่มีทางลงเลย ผมไม่ได้ค้านนะ แต่ไม่มีทางลงเลย ชาวบ้านลงไม่ได้บุคคลที่อยู่ในพื้นที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างไร เราจะทำอย่างไร

สรุปว่าอยากให้มามีทางขึ้นลงให้กับชาวบ้านด้วย ไว้สำหรับคนในพื้นที่ที่ผมพูดไปแล้ว

คุณศรีบุญย สุคนธมัท

เรียนผู้ดำเนินรายการครับ ผมทำงานเกี่ยวกับการศึกษาที่พนางตุง มองเห็นว่าการศึกษาก็เป็นประเด็นหนึ่ง ผมมองเห็นว่าพบ.การศึกษาแห่งชาติ เปิดโอกาสเป็นบวกอยู่ ในตรงนี้ผมว่าการร่างแผนยังลงไปไม่ถึง ผมขอกล่าว นาน่า สภาพชุมชนเราอ่อนแอ เพราะอะไรครับ หลังการคมนาคมสะดวกขึ้นมา เมื่อก่อนเคยเรียนโรงเรียนใกล้บ้าน ทุกวันนี้นักเรียนที่มีความพร้อมไปเรียนที่โน้นที่นี้ เช่น โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนในตลาด เพื่อให้ลูกได้เก่งในเรื่อง วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย เขาวัดกันด้วยคะแนนตรงนั้นเพื่อเข้าโรงเรียนพัทลุง โรงเรียนจังหวัด เขาประเมินกันตรงนั้น ประเมินกันด้วยความสามารถพิเศษในเรื่องของคนตรี กีฬา ศิลป ขณะที่โรงเรียนในพื้นที่ไม่มีงบประมาณ ไม่มี อุปกรณ์ที่จะไปสนับสนุนให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

ผมขอเสนอว่าการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนต่อ ควรมีการเลือกนักเรียนที่เด่นขึ้นมา เด็กประถมที่ทำงาน กับหน่วยอนุรักษ์สัตว์น้ำ หน่วยไฟฟ้า ให้ได้สิทธิ์ตรงนี้ ไม่จำเป็นต้องมองแต่มีความสามารถด้านกีฬา หรือ คอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียว เด็กๆ เหล่านี้จะได้กลับมาทำประโยชน์ให้กับพื้นที่

คุณไสว ศรีสุวรรณ

ในแผนที่เขียนเรื่องการศึกษา เรื่องหลักสูตรท้องถิ่น อยากให้หลักสูตร ม.ปลาย บรรจุในเรื่องกฎหมาย พื้นฐานลงไปด้วย ประชาชนไม่มีความรู้ตรงนี้

อาจารย์วิโรจน์ ทองพูน

ผมอยากเสนอเพิ่มเติมอีกครับ นักเรียนของผมที่บ้านทุกหลัง มีการเก็บขยะ ขณะนี้มีปัญหาว่าเก็บ ทุกอย่างจนไม่มีที่ทิ้งขยะที่มีมาตรฐาน ไม่มีที่ฝังกลบ ขณะที่โรงเรียนเองเก็บแล้วเขาก็ใส่กระสอบไม่มีที่นำไปไว้ ทำอย่างไรที่จะแก้ปัญหาให้ครบวงจร อยากให้มีการช่วยเหลือเรื่องภาชนะทิ้งขยะทุกบ้าน หรือที่ฝังกลบด้วย

อยากให้ อบต. รับไปพิจารณา สนับสนุน

คุณสุภันธ์ ชุ่นแข่ง

ผมอยากให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมทุกโครงการที่รัฐจัดลงมา ทุกวันนี้ การประชุมต่างๆ ส่วนมากชาวบ้านไม่รู้เรื่อง ไม่มีส่วนร่วม ไม่รู้คนมาจากไหนเข้ามาใช้ประโยชน์ผ่านโครงการ

อยากให้คนในพื้นที่จริงๆ มีส่วนร่วม เช่นการประชุมวันนี้ผมอยากให้ชาวบ้านทุกคนมีส่วนร่วม แต่ไม่รู้ หนังสือส่งถึงเขาบ้างหรือไม่ หรือส่งให้แต่พวกเดียวกัน ทำไมคนมาไม่ถึงร้อยละ

ผมคิดว่าที่มีหนังสือส่งมาถึงผม ผมอยากให้ชาวบ้านทุกคนในพื้นที่มีส่วนร่วมทุกโครงการที่รัฐลงมา

คุณวิโรจน์ ทองพูน

สวัสดีครับ นึกคิดว่าจะเสนออะไรที่เป็นประโยชน์กับทะเลน้อย เรื่องการท่องเที่ยวก็มีอุปสรรคหลายอย่างที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตั้งแต่ริมทะเลที่ไต่ลงไปประมาณลงมา อบต. มีแนวคิดมาทำเป็นทางเท้า กว้าง 4 เมตร ยาว 500 เมตร ผมถามว่าทำไปทำไม เขาตอบไม่ชัดเจน ผมระดมชาวบ้านมาทำประชาพิจารณ์ ให้แสดงความคิดเห็นออกมา ว่าต้องการที่จอดรถ ที่พักผ่อน นี่คือการต้องการของชาวบ้าน มาคิดต่อว่าเราจะใช้วิธีไหนจึงจะได้ที่จอดรถขึ้นมา ก็เลยคิดว่าน่าจะลอกริมทะเล ดึงเอาดินขึ้นมาถมเป็นถนน แต่เกิดความขัดแย้ง อบต. ด้วยกันเกิดการฟ้องร้องกันเรื่องผลประโยชน์ ประชาชนคิดว่าถ้าสร้างแล้วจะได้ประโยชน์ (1) นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแล้วจะได้มีที่พักผ่อน ถ้าไม่มีการฟ้องร้องที่ว่างตรงนี้ดินไม้คงจะเต็มไปด้วยหนามแล้ว ชาวบ้านพร้อมร่วมมือปลูกต้นไม้ คนที่จะได้ประโยชน์นอกจากชาวบ้านแล้วก็มีพวกวิ่งเรือ เทียวละ 200 บาท วันหนึ่งได้หลายสิบเที่ยว พวกค้าขาย ร้านค้าขาย สินค้าจากพื้นที่ที่จะได้กระจายไปนอกพื้นที่ คนसानจูด สานเสื่อ ได้ประโยชน์ แล้วยังมีที่พักผ่อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นตามมา ถ้าทำได้รอบทะเลน้อยผมเชื่อว่าจะเป็นภูมิทัศน์ที่สวยงาม

เรามองเห็นว่าทะเลน้อยต่อไปจะเป็นนาบึงหนึ่ง เพราะต่อไปจะเต็มไปด้วยหญ้า สาหร่ายก็พากันตายทับถม น่าเป็นห่วง ระบบการไหลเวียนของน้ำก็หยุดชะงัก ไม่มีการไหลเวียน น้ำนิ่ง ปลาเมื่อก่อนจะไหลหมุนเวียนไปตามสาขาน้ำนั้น แต่ทุกวันนี้ไม่มีการไหลเวียนเลย เรากังวลว่าสัก 50 ปีข้างหน้าทะเลน้อยจะเท่ากับนาบึงหนึ่งดินเงินหมด เดือนนี้ยังไม่เห็นผลกระทบอะไร ช่วงหน้าเดือนสิบถมจัด ลมพัด น้ำลดลงเหลือแต่ดินทอดยาวลงไปเห็นได้ชัด ปัญหาใหญ่จะแก้ปัญหาคาความตื้นเขินของทะเลน้อยอย่างไร

การทำแผนฯ ทะเลน้อยเป็นส่วนหนึ่งของทะเลสาบ ทำอย่างไรที่จะขุดลอกทะเลน้อยไปพรวนเครื่อง ไปชะอวด กว้างสัก 20 เมตร ลึกสัก 3 เมตร เอาน้ำจากชะอวดมาช่วยที่ทะเลน้อย ฟัน้องหัวป่า ระโนดจะได้มาใช้ น้ำตรงนี้ทำนา ดีกว่าเอาน้ำจากตอนใต้ของทะเลสาบ เพราะเป็นน้ำกร่อย น้ำเค็ม หากเป็นไปจากทิศเหนือของทะเลน้อยมีคลองอยู่แล้ว ให้ได้ขุดลอกให้กว้างสัก 20 เมตร ลึก 3 เมตร และขุดลอกบริเวณริมรอบๆ ทะเลน้อย วัดจากดิ่งลงมา 2-3 เส้น

ตอนหน้าแล้งน้ำแห้ง ปลาไม่มีที่อาศัย ความจำเป็นตรงนี้ ทรัพยากรในทะเลก็ลดลง การหากินของชาวบ้านก็ลดน้อยลง ประเด็นหลักของผมคือทำอย่างไรให้ทะเลน้อยลึก มีน้ำมากขึ้นและช่วยชลประทานหัวป่าด้วยครับ

กำนันพนางตุง

กราบเรียนคณะทำงานแผ่นแม่บทฯ ผมในฐานะกำนัน ความเป็นมาของการพัฒนาที่ท่องเที่ยว ได้ทำมาหลายปีแล้ว ตำบลพนางตุงมีเนื้อที่ 65 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือจดทะเลน้อย ทิศใต้จดแม่น้ำติดต่อกับตำบลชัยบุรี ทิศตะวันออกจดระโนด ทิศตะวันตกจดเขตทะเลสาบคอนบน แอวแหลมโดนด

การพัฒนาการปรับปรุงที่ท่องเที่ยว ผมได้มที่พัฒนาเป็นที่ท่องเที่ยวของงบประมาณไป 42 ล้านบาท ในปี 45 ใช้งบประมาณ ถมพื้นที่ไป 85 เมตร เป็นเรื่องเป็นราวกับสิ่งแวดล้อม มีปัญหาตรงนี้ขึ้นมา ผู้ที่จะมาพัฒนาไม่กล้าเสี่ยง เนื่องจากหลายหน่วยงาน ไม่ว่ากรมเจ้าท่า สิ่งแวดล้อม มีคนร้องเรียนขึ้นไป โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีปัญหาที่ดินทำกินและระบบการหมุนเวียนของน้ำ 5 ปีที่ผ่านมา โครงการแรมซาไซท์ ประกาศพื้นที่ขึ้นมาไม่มีความชัดเจนว่ากินพื้นที่ตรงไหนบ้าง จริงๆ อยู่ที่ควนจีเสี้ยน แต่ก็ไม่ประกาศให้ชัดเจน อยากให้มีการประกาศพื้นที่ให้ชัดเจน และ

ในการพัฒนางานจะทำต่อ ปรับปรุงการท่องเที่ยว ตลอดจนที่ซึ่งขะก็ยังไม่ดี อยากให้ทางคณะศึกษากำหนดให้ชัดเจน จะเลือกพื้นที่ตรงไหน ให้มีระบบขับถ่ายอย่างไรไม่ให้ปนเปื้อนกับทะเลน้อย

ใครที่จะให้มีการจำกัดพื้นที่ให้พี่น้องได้ทำมาหากิน เป็นพื้นที่ว่างเป็นทุ่งโล่งอยู่ในแผ่นดิน ในการทำถนนไประโนด ทางผู้ว่าราชการจังหวัดมีโครงการทำถนนก ยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร อยู่บนถนนหัวป่า-ไสกลิ้ง (หรือริมทะเลสาบ) หรืออยู่ในเขตอุทยาน ยังไม่ชัดเจนอยู่ในช่วงดำเนินการ อยากขอความเห็นจากคณะทำงานด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มาชม

เรื่องกระจุยขาดแคลนมีปัญหาเรื่องไฟไหม้ แล้วก็มีคนมากินกระจุย แต่ไม่สามารถจับนกได้ ทำลายไม่ได้ มีรายได้จากนักท่องเที่ยวปีหนึ่งหลายร้อยล้าน

การประกาศพื้นที่ของแรมซาไซท์ให้ชัดเจนจะแก้ปัญหาชาวบ้านบุกรุกได้

เรื่องน้ำทะเลน้อยจากควนเคร็งมาถ่าลงคลองขนวน เราได้ขุดลอกเมื่อปี 42 น้ำไหลเวียนพอสมควร แต่ส่วนหนึ่งก็มีความตื้นเขิน เราทำอย่างไรที่จะทำให้ลึก แต่คูขี้โคลนขึ้นมา แล้วเอามาจะไปทิ้งที่ไหน

อาจารย์จรัส หนูทอง

ปัญหาเรื่องคนก็เป็นเรื่องสำคัญ ปัญหากฎหมาย ทุกอย่างก็อยู่ที่คน พอเรื่องคนผมได้อ่านเอกสาร ของ ร.5 เมื่อปี 2432 ได้เขียนถึงพี่น้องทะเลน้อยว่า ในทะเลต่อแดนนี้ผู้ร้ายชุมอย่างยิ่ง หมายถึง ทะเลน้อย ฟังเสียงสงขลา พัทลุงกล่าวโทษว่า แลบททะเลน้อยในแขวงเมืองนครศรีธรรมราช มีคนตั้งบ้านเรือนมาก แต่เกือบไม่มีคนดีเลย ในหมู่นั้นเป็นคนร้ายทั้งสิ้นด้วยเป็นเมืองปลายแดนจากนครศรีธรรมราช การที่โจรผู้ร้ายปล้นหนาแน่น หมายถึงว่า ปล้นแทบทุกคืน และโจรผู้ร้ายก็เป็นผู้มีอำนาจ ในหมู่ผู้ว่าราชการทั้งสิ้น 100 ปีผ่านไปแล้ว

ถึงวันนี้พี่น้องทะเลน้อยเปลี่ยนไปหรือไม่ ผมคิดว่ากระบวนการก่อนที่จะออกไปสู่กฎหมายพี่น้องต้องการหรือไม่ เรามาพูดคุยกันก่อนได้ไหมก่อนออกเป็นพรบ. ขึ้นมา พี่น้องคิดอย่างไรครับ

คุณสุภนัฐ ชุ่นเซ่ง

ผมตั้งสมมุติฐานของทะเลน้อย การหมักหมมการขึ้นเงินของทะเลน้อย ไม่ว่าของเสียหรือน้ำยาง เพราะการไหลเวียนของน้ำ เพราะเมื่อก่อนเรื่องของปากกระแจะตั้งแต่ปี 2493-94 ปิดปากกระแจะ การไหลเวียนของน้ำเปลี่ยนไป เมื่อตะกี้ อาจารย์พูดว่าทะเลน้อยขึ้นเงิน ของเสียในทะเล ผักตบช่อเร็วมาก เพราะผักตบช่อของเสียการหมักหมมของผักตบ ได้ผักตบน้ำใส แต่ว่าข้างผักตบเป็นโคลน พอผักตบโตเร็ว ขยายออกไปๆ การไหลเวียนของน้ำก็ติดขัด ผนวกกับมีปัญหาสารเคมี ผักตบได้กินของเสียจากสารเคมี จึงโตเร็วขึ้น ชาวบ้านจัดการไม่ไหว

ผมคิดว่าการแก้ปัญหาความขึ้นเงินของทะเลน้อย ปัญหาอยู่ที่การไหลเวียนของน้ำ เมื่อก่อนทะเลน้อยเราตรงนี้เราเคยมีหาดทรายขาว แต่เดี๋ยวนี้เราลงไปทำเรือเราจะพบแต่ตม เพราะการหมักหมม เพราะการไหลเวียนของน้ำไม่เหมือนเมื่อก่อน มีดินล้าพูก้นกระแสน้ำ ชาวบ้านปลูกรูราไฟไว้กั้นกระแสน้ำกระแสน้ำ แต่เดี๋ยวนี้ผักตบไปกั้นทางขึ้นลงของน้ำ ทำให้ไม่สามารถไปชะล้างหมักหมมในทะเลน้อยออกไปสู่ทะเลหลวง ถ้าหากเปิดปากกระแจะปัญหานี้อาจคลายได้

จากปากระวะในช่วงน้ำหลาก น้ำท่วม น้ำจากอ่าวไทยจะเข้ามาที่นี้ น้ำเค็มเข้ามา ไปผ่าตรงกลางเรียกว่าน้ำกร่อย ที่มีปลาชุกชุม คนแก่เคยเล่าว่าปลามันร้อง เพราะมีมาก เดียวนี้หายากแล้ว

หากว่าการเปิดปากระวะในช่วงฤดูน้ำหลาก น่าจะช่วยแก้ปัญหาทะเลน้อย แล้วแก้ระบบนิเวศต่างๆ ได้

อาจารย์วิโรจน์ ทองพูน

ผมดีใจว่า ร.5 มีหนังสือไว้ ว่าคนทะเลน้อยเป็นโจร ผมดีใจครับ เพราะแสดงว่าบรรพบุรุษเราเก่ง คนเมื่อก่อนหากไม่เป็นโจร ก็อยู่ไม่ได้ ทุกวันนี้ไม่มีแล้ว กลุ่มอิทธิพลไม่ทราบว่ามีอีกหรือไม่ แต่โจรไม่มีแล้ว คนทะเลน้อยเป็นคนเจริญแล้ว

การเปิดปากระวะผมไม่เห็นด้วยครับ เพราะผมไม่รู้ข้อมูลว่าเปิดแล้วได้อะไรขึ้นมา อยากให้คิดใหม่ทำใหม่ดีกว่า

คุณคล้า จิตประพันธ์

ผมจะพูดเรื่องทะเลตื้นเขิน ผมมาอยู่ปี 2494-2495 ผมมาสร้างอวน เป็นอวนกึ่ง แต่เดี๋ยวนี้นั่นส่วนมากเลี้ยงปลา ในตอนนั้นในทะเลน้อยตรงนี้ไม่มีอะไรเลย เตียนไปหมด ทิศตะวันออกมีจุดสูงอยู่พอสมควร ผมอยู่ตรงนี้วางอวนได้รอบทะเลไปเลยครับ ไปตี 3 กลับตอนเที่ยงของอีกวัน ไปทุกวันนอกจากวันขึ้น 8 ค่ำ 15 ค่ำ

การหาหินคนทะเลน้อยเมื่อก่อนยังมีน้อย ปลาก็สมบูรณ์ตามฤดูกาล รายได้พออยู่ได้ เดียวนี้ไม่มีความสมบูรณ์แล้ว

การตื้นเขินของทะเล เนื่องจากว่าฝนตกมีมรสุม น้ำมาก ผักตบชวาเข้ามาที่นี้ทั้งหมด น้ำเหนือจากไหนก็แล้วแต่เข้ามา เพราะไม่มีอะไรมากักกันไว้ คลื่นจะพัดเข้าไปที่ลำปำ ผักตบไปติดค้างที่นั่น พอลมตะวันตกมาจะพัดผักตบไปทางคลองนางเรียบ น้ำไหลเชิ่วงรากก็พัดผักตบออกไป

ผักตบชวาที่มาจากขวา มาประเทศไทยปี 2444 มาอยู่ประมาณ 12 ปีขยายตัวเพิ่มจนเป็นปัญหา ผักตบเพียง 800 ต้นจะสามารถแตกออกเป็น 800,000 ต้นขยายตัวแตกออกไปๆ จนเต็มไปหมด

ทะเลน้อยสมัยนั้นเมื่อมีที่ดิน อนุรักษ์มาตั้งตรงบริเวณนี้ หมายความว่าไม่มีอะไรมากั้นเลย มรสุมมาก็สามารถพัดผักตบไปทะเลออก หมดไปเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นถ้าจะแก้ไขปัญหาก็ต้องแก้ไขให้พื้นที่กลับคืนสู่สภาพเดิม

แต่ถ้าเมื่อผักตบไม่ได้ไปไหน เราต้องอยู่ร่วมกันแล้ว หลังมันแตกตัวแน่นไปหมด น้ำมีแต่โคลน นี่แหละทำให้ทะเลตื้นเขิน ทำอย่างไรที่จะแก้ปัญหาไม่ให้ทะเลตื้นเขิน ขอฝากไว้ว่าให้ใช้ความพยายาม คือส่วนหนึ่งขุดลอกให้ทะเลลึกขึ้นๆ โดยรอบ

ประการที่สอง ชาวทะเลน้อยเดือดร้อนเรื่องเอาจุตมาสานเสื่อสานสาต นี่เป็นเรื่องที่เดือดร้อนมากที่สุด เมื่อก่อนที่น้องไปเอากระจุตที่พรวนครั้ง หลังเสร็จฤดูทำนา แต่ละบ้านจะให้ลูกเอาเรือไปถอนจุตที่พรวนครั้งต่างคนต่างไปหุงข้าวไปถอนกัน แล้วค่อยกลับมาลงมือสาน ต่อมาเมื่อมีโจรผู้ร้ายชุกชุม ต้องการทำร้ายคนบ้าง เรือบ้าง ชาวบ้านทะเลน้อยหวาดผวาก็เลยเลิกไปเอากระจุตที่นั่น

ต่อมาชาวทะเลน้อยก็หาที่ว่างปลูกกระจุกกันเอง โดยเอาที่ราบลุ่มมาปลูกกระจุก ปากก ป่าปรี๊ ชาวบ้านมาช่วยกันหว่าน ปรับพื้นที่แล้วไปถอนหัวจุกจากพรวนเครื่อง เอาที่ดินที่ถัถมเน่าเปื่อยขุยขึ้นมาเป็นหัวคันทนา เอากล้าจุกมาปักดำ ช่วยกันดูแล ถอนหญ้าทิ้งลงหว่าน หลังจากนั้นกระจุกก็แตกกอออกขยายขึ้นมา

กระจุกที่เราปลูกเอง เราได้ถอนไปทำกันในครัวเรือน สิ่งเหล่านั้นเราสร้างขึ้นเอง แต่ต่อมามีปัญหาไฟไหม้บ้าง มีการลักขโมยบ้าง นกทำรังบ้าง เมื่อชาวบ้านแย่งชิงกระจุกกัน จึงจำเป็นต้องซื้อกระจุกแพงจากควนเคร็ง ทำให้ต้นทุนสูงขึ้นรายได้ลดลง

ผมใคร่ขอความเห็นว่าจะทำอย่างไรที่จะให้มีการปลูกกระจุกได้อีก

(1) ขุดลอกทะเลน้อย

(2) ดินที่รกร้างว่างเปล่า โดยเฉพาะที่ดินหลวงให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์ในการปลูกกระจุก

คุณอิมเส่ง

มีความคิดอยู่ว่าปัญหาการพัฒนาทะเลสาบ ต้นตอของปัญหาก็ใคร ถ้ามองตรงนั้นก่อนพูดง่ายๆ คือ คนนั้นแหละครับ

ควนพนางตุงบ้านเรากับทะเลน้อย ผมเคยพูดเสมอว่า ทะเลน้อยบ้านเราต่อไปคงจะเป็นทะเลเล็ก ควนพนางตุงต่อไปก็คงหัวตุงจริงๆ นั่นแหละ เพราะอะไรครับ สมัยนี้เทคโนโลยีพัฒนาไปมาก การขุดลอก น้ำพัดจากที่สูงลงต่ำ จากกว้างกลายเป็นแคบ พอแคบก็เกิดปัญหา สัตว์น้ำแทนที่จะได้เติบโตกลับสูญพันธุ์ อย่างบ้านเราตอนนี้ปลาทะเลน้อยไม่มี ตรงนี้เราน่าจะมีมาตรการว่าทำอย่างไร ไม่ให้ธรรมชาติมีเจ้าของ ที่ดินบนภูเขา ไม่ให้คนไปทำลาย ทะเลก็เหมือนกัน สมัยก่อนดูจากตรงนี้ไกลสุดหูสุดตา สมัยนี้มีแต่ฝักตบ ปัญหานี้ต้องช่วยกันหาวิธีการ ไม่ให้เกิดฝักตบซ้ำ ผมเสนอว่าต้องขุด ไม่ให้น้ำสกปรกจากควนลงมา ผมได้ข่าวว่าต่อไปทะเลน้อยจะมีโรงแรมห้าดาว ถ้าจำเป็นต้องมี ปัญหารุนแรงขึ้นอีก ต้องหาวิธีการแก้ ชาวบ้านไม่มีหลักวิชาการ

เมื่อก่อนทะเลน้อยเป็นบ้านโจร คนทะเลน้อยเป็นคนเร่ร่อนจริงๆ โจรทะเลน้อยไม่มี แต่ที่มีส่วนใหญ่มากจากสงขลา ตรัง คนใส่ร้ายป้ายสีคนทะเลน้อย พอเฒ่าบอกว่าเมื่อก่อนช้างอยู่ ปลาอุดมสมบูรณ์ ช้างพุมากินปลา

อาจารย์อารี รังสิโยภุญญ์

เชิญครับ ตอนบ่ายคงจะได้ทำการบ้านกันมาพอสมควร น่าจะมีความเห็นเพิ่มเติมได้บ้าง เชิญครับ

คุณสมบุญ อรุณรัตน์

ผมเป็นคนทะเลน้อยโดยกำเนิด ก่อนอื่นขอขอบคุณทีมงานที่มาทำโครงการฯ ตรงนี้ อย่างน้อยคนในทะเลน้อยตรงนี้ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ในแนวความคิดตั้งแต่ต้นมาจนถึงปัจจุบัน

การทำแผนแม่บททะเลสาบสงขลา อย่างน้อยทะเลน้อยก็เป็นส่วนหนึ่งของทะเลสาบ ผมขอกราบเรียนผู้เข้าร่วมประชุม และท่านกรรมการ ตามที่ท่านให้เป็นหนังสือมาว่า แผนหยุด ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับกฎหมาย ทำลาย

ป่า หุคทุกสิ่งทุกอย่าง อีกแผนคือแผนฟื้นฟู ที่ว่าฟื้นฟูคลองธรรมชาติส่วนใหญ่จะเป็นรูปกว้างๆ รวบรวมไว้ ตามที่ผู้เข้าร่วมหลายท่านชี้แจงไปบ้างแล้ว

ขอกราบเรียนคณะศึกษา สำหรับแผนฟื้นฟูผมเองก็เห็นด้วย ว่าแม่น้ำลำคลองต้นเงิน รวมถึงทะเลน้อยด้วย ทะเลน้อยมันมีพื้นที่ไม่มาก ทั้งที่เมื่อก่อนเป็นพื้นที่ชาวบ้านได้รับผลประโยชน์มาจากการทำประมง ขอกราบเรียนว่ายังมีอีกส่วนหนึ่งที่ทะเลน้อยทุกวันนี้เปลี่ยนไปจากเมื่อก่อน สาเหตุที่น้ำเค็ม เพราะ (1) ลำคลองธรรมชาติที่ไหลลงทะเลน้อยเหมือนเมื่อก่อนไม่มี หรือมีก็ใช้การไม่ได้ ผมยกตัวอย่าง มีพี่น้องหลายร้อยครอบครัวที่ทำมาหากินกับทะเลน้อย ซึ่งเมื่อก่อนทำประมง อาชีพนี้เป็นหลัก รองมา คือ ทำนาและทำเล็กระจูด แต่ปัจจุบันการทำประมงกับทำนายน้อยลง สาเหตุคือการทำนาเมื่อก่อนทำตามธรรมชาติ คือ รอน้ำฝน แต่ทุกวันนี้บ้านเมืองพัฒนาใช้ระบบชลประทาน สำหรับคนทะเลน้อยไม่ค่อยมี

ขอฝากคนบ้านหัวป่าที่วันนี้ การนำน้ำจากทะเลน้อยไปทำนา ทะเลน้อยเมื่อก่อนมีป่าเขียวอยู่แห่งหนึ่งเป็นแหล่งชุมทรัพย์ แหล่งน้ำสำคัญที่สุด แต่ป่าไหม้หมดไป ทำให้เป็นดินแข็งไม่สามารถเก็บซับน้ำได้ ทุกวันนี้ถ้าจะให้ไหลลงทะเลจากท่าเครื่องเอาน้ำจากชะอวดมาทะเลน้อยก็ไม่มี ชลประทานสำรวจเพื่อขุดลอกหลายครั้งก็ทำไม่ได้ ขัดข้องที่สิ่งแวดล้อม เพราะต้องกระทบ

สิ่งแวดล้อมต้องอยู่กับพวกเรา แต่หากว่าพี่น้องได้รับผลกระทบก็ต้องดูแลตรงนั้นด้วย ผมยกตัวอย่าง คนหัวป่า ชาวตะเครียะ ต้องมาเอาน้ำจากทะเลน้อย ขุดลอกคลองหน้าแหลม กับคลองสจ. ผมอยากให้พี่น้องคิดว่า คนทะเลน้อยแค่หาปลาอย่างเดียวจนทะเลเค็ม ปลาก็ไม่ค่อยมี แต่สาเหตุก็มีหลายอย่างเพราะพี่น้องจากตะเครียะ หัวป่าดึงน้ำไปใช้ด้วย น้ำที่น้อยอยู่แล้วคุณน้ำไปใช้อีกก็น้อยลงไปอีก

ช่วงนี้ได้มีการขุดคลองบ้านกลางทำให้น้ำลงสู่ทะเลน้อยได้มากขึ้น

เมื่อก่อนมีคลองธรรมชาติ ไม่ว่าคลองนางเรียม คลองบ้านกลาง คลองขวน คลองหน้าแหลม และมีคลองสำคัญที่สุด คือ คลองตะเครียะ เพราะว่าได้แตกไปหลายสาขา ถ้าเราไม่มีแผนฟื้นฟูให้คลองธรรมชาติเดิมลึกลงให้น้ำมาลงสู่ทะเล พี่น้องตะเครียะ หัวป่าต่อไปก็ต้องเดือดร้อน น้ำแห้งลงๆ ผมถามต่อว่าคลองหน้าแหลม คลอง สจ. (ที่มาของคลอง ขุดได้เพราะใช้บารมีผู้มีอำนาจ) จากทะเลน้อยขึ้นไปคลองกก ไปบ้านหัวป่า บ้านเสาธง การขุดคลอง สจ. มีดินเหนียวถูกโคลนลงทำให้เสียร่นกกบับไปแห่งหนึ่ง

สิ่งไหนเป็นประโยชน์สำหรับชาวบ้านขอให้คิดถึง ขอฝากเพิ่มไปว่า ให้ฟื้นฟูคลองธรรมชาติ เขียนให้ชัดเจนไปเลย

เพื่อให้ระบบการหมุนเวียนของน้ำดีขึ้น และไม่เกิดสงครามน้ำ แล้วเว้นที่ริมคลองธรรมชาติสัก 10 เมตร

การทำแผนแม่บทฯ ต้องใช้เวลาหลายๆ แห่ง ผมเชื่อว่าการเข้าร่วมเวทีพี่น้องวันนี้ที่มาจะทำให้รู้ทั้งหมดเป็นไปไม่ได้ แต่ว่าคนมาร่วมวันนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้นำท้องถิ่น ถือว่าโดยภาพรวมก็พอสมควร

ผมฝากอย่าง เรื่องสิ่งแวดล้อม ถ้าทำโครงการไปกว้างเกินไป ทำให้สิ่งแวดล้อมไม่เห็นด้วย ขอฝากว่าทะเลน้อยนอกจากคลองธรรมชาติทุกสายให้น้ำได้ไหลเวียนแล้ว ระบบของน้ำริมฝั่งต้องได้รับการดูแล ขุดลอกให้น้ำได้ไหลเวียน อยากให้เข้าไปสู่แผนแม่บทฯ ด้วย

อีกอย่าง ทะเลน้อยเมื่อก่อนน้ำหมุนเวียนอยู่ได้ นอกจากระบบน้ำไหลเวียนแล้ว น้ำคลองดีแล้ว ช่วงลมแรงน้ำขึ้นจากแถวปากพะยูน ดันน้ำจืดเข้ามา ดันเข้ามาธรรมชาติเอื้ออำนวย น้ำกร่อยมาพบวัชพืช เช่น ผักตบ จูดหนู ทำให้วัชพืชนั้นตาย เติบโต เป็นระบบหมุนเวียนที่ธรรมชาติสร้างมา แต่ถ้ามีสิ่งกีดขวาง ไม่ว่าจะเป็นเขื่อน หรือสิ่งอื่นไม่ให้ น้ำไหลมาทะเลน้อย จะทำให้เดือดร้อนแน่นอน

ทะเลน้อยแบ่งการปกครองเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลทะเลน้อยกับตำบลพนางตุง ในทุกวันนี้ขึ้นอยู่กับ การปกครองส่วนตำบล ส่วนตำบลทะเลน้อยชาวบ้านมีความเห็นว่าให้มีการรื้อถอนไม้ที่ปักไว้กลางทะเลน้อยเพื่อจับปลา หรือจัดการผักตบที่เข้ามา ได้ลงมือทำไปแล้วแต่เกิดการต่อต้านจากพี่น้องที่ทำอาชีพประมง กลุ่มที่เอาผักตบไปวาง เป็นหย่อมๆแล้วตั้งไซ แต่ถัดตอนนั้นอบต.พนางตุงเห็นด้วยกับอบต.ทะเลน้อย ทำไปในทิศทางเดียวกันอาจจะ ประสบความสำเร็จ

ตามหลักการ การรื้อถอนสาหร่ายหรือผักตบจะทำทั้งหมดไม่ได้ ทะเลน้อยสมัยนี้มันแปลกอยู่อย่างหนึ่ง เนื่องจากถ้าไม่มีสาย (สาหร่าย) หรือผักตบไว้บ้าง เครื่องมือจับปลาที่มีคุณภาพมากขึ้น หากไม่มีสิ่งกีดขวางจะทำให้ ปลาหมดเร็วขึ้น

อบต. ทะเลน้อยเคยเสนอจากคลองบ้านบนมาถึงที่นี่ ห้ามเอากรง (ไซ) หรือผักตบไปวาง พวกผมพยายาม ไปเอาหลักไม้ออก แต่มีประชาชนไม่ก็คน ไม่เห็นด้วย ผมได้ข้อมูลจากนักท่องเที่ยว เขาบอกว่าแถวหน้าบ้านตรงนี้... ผมเล่าต่อไปอีกว่า หน้าบ้านนี้เป็นธรรมชาติที่เอื้ออำนวยให้การท่องเที่ยวมาก หน้าภูมิภาพันธุ์มีบัวแดง ออกดอกมา หน้าสิงหาคม บัวแดงจะออกดอกต่อมาถึงที่นี่ แล้วตายไป เดือนกันยายนเป็นต้นไปจะมีบัวหลวงบานต่อมอีก บัวแดง ถ้าไม่ให้มีใครเอาวัชพืชกันไว้ จะถ่ายรูปสวยงามมาก ธรรมชาติเอื้อให้เราเยอะ แต่เราต้องดูแลปัญหานี้ให้ได้

สำหรับการท่องเที่ยว ผมขอกราบเรียน ตั้งแต่เปิดโครงการการท่องเที่ยวจากเมื่อก่อนมีเรือเพียง 17 ลำ นี่คือ 6-7 ปีก่อน ไปที่ อบต. ทะเลน้อยอีก 17 ลำ ผมถามพี่น้องที่อยู่ตรงนี้ว่าถ้าทำเรือไม่เพิ่ม นักท่องเที่ยวจะเพิ่มหรือ เปล่า ตอนนี้อยู่ร้านค้าจากตรงนี้ไป ผมถามว่าการเปิดร้านค้าขายของไม่ได้จะอยู่ได้ไหม...นักท่องเที่ยวมีมากครับทุกวัน นี้เรามีเรือ 60 ลำ 3 ท่า เป็นเรือของชาวบ้าน รายได้ต่อลำก็พออยู่ได้ แล้วแต่ช่วงฤดูกาล

ผมอยากให้ทั้งอาชีพประมง ขณะที่ทิศทางของพื้นที่จะเน้นอาชีพการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผมกราบ เรียนพี่น้องเพิ่มเติมว่า จะหาที่ไหนไม่ได้แล้วที่ธรรมชาติจะเอื้อให้เราเช่นนี้

จากนโยบายรัฐบาลให้ชาวบ้านมีรายได้เสริม ให้จังหวัดทำแผนการท่องเที่ยวรับนักท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี 40 จังหวัดมาเห็นทะเลน้อยควรส่งเสริม จึงสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยว โดยเฉพาะช่วงเดือนภูมิภาพันธุ์ ผมเองยัง ภูมิใจ ที่มีป้ายมีการประชาสัมพันธ์ว่าเป็นแหล่งนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย การท่องเที่ยวจะเที่ยวได้ตลอดปี ช่วง ชบเซา คือ ช่วงหน้าฝน เดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม

นอกจากชาวบ้านจะมีรายได้เสริมแล้ว การจัดงานการท่องเที่ยวชาวบ้านได้อะไรบ้าง ผมจะแจ้งให้ทราบ (1) ชาวบ้านมีรายได้จากการวิ่งเรือ (2) ชาวบ้านมีรายได้จากการวิ่งรถ (3) ชาวบ้านได้นำสินค้าจากท้องถิ่นมาขาย เช่น ปลา

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังต้องอยู่ควบคู่กับคนทะเลน้อย ผมขอเพิ่มแผนบูรณาการ โดยเฉพาะตำบล ทะเลน้อยและพนางตุง ให้มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน อนุรักษ์หรือเขตห้ามล่าก็ต้องมี การท่องเที่ยวก็ต้องเอาไว้ ชาวบ้านก็ต้องเอาไว้ ผมนึกถึงพระราชดำรัสของในหลวงว่า กฎหมายมันออกมาแล้วมันคลุมไปนอกพื้นที่ ขึ้นอยู่กับคนปฏิบัติว่าจะเป็นประโยชน์กับชาวบ้านหรือไม่

คุณไสว ศรีสุวรรณ

ขอเพิ่มเติมครับ ให้ทำไม่ใช่เฉพาะพื้นที่ตำบลพนางตุง ตำบลทะเลน้อย แต่ให้ครอบคลุมเขตห้ามล่า เต็มทั้งพื้นที่

ไม่แจ้งชื่อ

ขอฝากจากคุณวิรัตน์ หยูทอง ว่า ให้ผมช่วยนำเสนอ เป็นเรื่องของระโนดมาเสนอที่นี้ขอภัยด้วย เรื่องการบริหารน้ำ เรื่องคลองธรรมชาติ ให้เข้าแผนพัฒนาช่วยคนทำนา ขอขอบคุณท่านผู้ใหญ่เรื่องคลองสง. ที่ให้ความช่วยเหลือกันมา

อีกเรื่องครับ การขุดลอกผมเห็นด้วย ตั้งแต่คลองนางเรียงถึงบ้านหัวป่า ตามแนวฝั่งทางทิศเหนือ คลื่นกัดเซาะทำให้ทะเลขึ้นเงิน อยากให้มีการทำแผนขุดลอกรอบทะเลสาบหรือรอบทะเลน้อย ศึกษาว่าพื้นที่ไหนควรที่จะมีการขุดลอก

คุณวีระวัตร ศรีสุวรรณ

ผมเสนอเพิ่มเติมว่า อบต. ทั้ง 2 ตำบล ต่างฝ่ายมีกฎหมายอยู่ในมือ แต่ไม่สามารถใช้ให้ประสานกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ มีปัญหาในการบังคับใช้ ดังนั้นผมอยากทิ้งไว้ว่า การบังคับใช้ พรบ. สงวนและฟื้นฟูสัตว์ป่า ปี 2535 บังคับใช้ทั่วประเทศ อยากให้มืองค์กร หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาประสานประโยชน์ในเขตพื้นที่ด้วยครับ

ใน พรบ. มาตรา 8 สามารถขอใช้ประโยชน์ได้แต่ต้องขออนุญาตอธิบดี

แต่ละ อบต. ต้องมาดูกฎหมายของตัวเอง อบต. มีหน้าที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพ แต่ส่งเสริมแล้วกลายเป็นการทำให้ชาวบ้านทำผิดกฎหมาย ระหว่างผลประโยชน์ของชาติกับผลประโยชน์ของพื้นที่ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นควรมืองค์กรร่วมเข้ามาแก้ปัญหา

ไม่แจ้งชื่อ

เรื่องที่มีปัญหาเพราะเราผืนธรรมชาติ และความต้องการไม่เหมือนกัน ระโนดต้องการทำนา 2 ครั้ง ก็ต้องปิดป่ากระวะ หากไม่ปิดป่ากระวะ ปัญหาที่นี้ก็ไม่เกิด

คุณเนียม สังข์สุวรรณ

มีการพาตฟงไปถึงระโนด 2 ครั้ง คือ เรื่องโจรกับป่ากระวะ เรื่องป่ากระวะที่ได้ปิด ความจริงปิดหรือไม่ปิดไม่มีผลสักเท่าไร ผมอยู่ป่ากระวะ แต่น้ำเต็มไม่เคยผ่าน ป่ากระวะที่ปิดเพื่อไม่ให้ป่ากระวะพัง ตรงนั้นชลประทานไม่ได้ทำ เขาปิดป่ากระวะก่อน

สาเหตุที่ชลประทานเกิด เพราะความเดือดร้อนของชาวบ้านตะเคียนะ ร้องเรียนผ่านนายกเปรม เห็นน้ำตาของพี่น้อง จึงเกิดโครงการชลประทานขึ้น การทำนา 2 ครั้งทำให้ธรรมชาติเสียหาย ผมเคยเสนอหลายครั้ง ให้ทำนาปีระยะเว้นวรรคทำนาปี ดินได้ฟื้นตัวเอง ปลาก็ได้เก็บกินได้ แล้วค่อยมาทำนาปรัง แต่ชาวบ้านไม่ยอมรับ เพราะเขาทำนาปีละ 2 หนมาตลอด แล้วดินก็เสียไปหมดแล้วเพราะการใช้สารเคมี

ทะเลสาบตื้นเขินเพราะทำนาปรัง การขุดทะเลเราจะทำอย่างไร ผมอยากเสนอต่อไปอีกว่าพื้นที่ในพรุเป็นทั้งป่าและนาข้าว มีข้อกำหนดอยู่ว่าจากคูว่าเป็นที่สาธารณะ กว้าง 5 เส้น เริ่มจากถนนลาดยางสายห้วยป่า ควนชะลิก เราสามารถขุดคลองได้คลองหนึ่ง ถ้าเราไปขุดตรงนั้นอนุรักษ์น่าจะยอมให้ขุด

วัดระยะนาข้าว เริ่มต้นจากหมอน 1 มา 10 เส้น ทุก 10 เส้นวางหมอน 1 เส้น หมอนเส้นนี้ขุดคลองให้หมด ตอนนี้อยู่ถึงหมอน 15 แล้วหมอนนั้นเราสามารถขุดได้เพราะเป็นที่สาธารณะแล้ว อาจจะกระทบกับพื้นที่นาบ้าง แต่ถ้าขุดไม่ให้กินที่กินจะทำไม่ได้ให้ เราขุดเพื่อรับน้ำฝนเวลาฝนตก

เรื่องไม้กับผักตบที่อยู่กลางทะเลน้อย เขาเรียกว่า เป็นการทำ “หมา” เขาเอาไม้ไปปักรอบๆ เอาผักตบมาไว้กลาง แล้ววางเครื่องมือจับปลา ฟัน้องทะเลน้อยทำมา 20 ปีแล้ว ไม้ที่เขาเอาไปปักแล้วไม่เคยได้เอาขึ้นเป็นสาเหตุที่ทำให้หน้าทะเลน้อยตื้นเขินด้วย

ผมมาทะเลน้อยเมื่อ 12 ปีก่อน บัวเต็มไปหมด น้ำใสสะอาดมาก คนทะเลน้อยกินน้ำในทะเล ส้วมทำบนบ้านแล้วก็ปล่อยลงทะเล แต่ว่ามีผักตบมาอุดจับไว้ ชาวทะเลน้อยทำประมงไปตลอดไปถึงบ้านนาสามารถทำประมงได้หมด ฤดูหน้าน้ำเขาจะทงเบ็ด

เรื่องโจรมาแต่สงขลา เมื่อ 40 กว่าปีที่ผ่านมา คลายน้ำผมถูกลักมา 1 ตัว ถูกลักเดือน 3 ชาวบ้านตามมาทันที โจรล่องมาตามทะเล ไปเจอที่ควนเค็ง ได้วิ่งกลับไป จากลับคนที่ตามคลายเขาให้กินหาวกไปบ้าง เขาพาเรือไปส่งเป็นลมตายไปคนหนึ่ง ผมสรุปว่า ไม่ต้องเถียงกัน โจรอยู่ในคนไม่ต้องเถียงว่ามาจากไหน

สรุปว่าการขุดลอกให้ขุดตามหมอนกว้าง 1 เส้นๆ ทุกหมอน แล้วขุดหมอนที่กว้าง 5 เส้นให้ตลอด ธรรมชาติทุกสายขุดให้เชื่อมโยงหาทางดันน้ำทุกสาย หาทางเก็บน้ำไว้ได้ เป็นแผนระยะสั้นก่อน

อาจารย์ปรีชาดิ วิสุทธิสมภาร

ในการเขียนจุดแข็ง จุดอ่อน เราได้มาจากการลงพื้นที่ศึกษา ตรงนี้ที่ทีมงานเขียนมาให้คงไม่ใช่รูปแบบสำเร็จรูปที่จะส่งไป เราเขียนร่างมาเพื่อเป็นแนวทางเพื่อมาถามความเห็นของพี่น้อง ถ้าหากว่ามีตรงไหนที่จะเพิ่มเติมขึ้นอีกก็สามารถเสริมได้ นำเสนอมาจะได้บรรจุไว้ในแผน

คุณสุกัญญา ชื่นเซ่ง

ถ้าหากว่าตอนนี้เรามองทะเลน้อยเราจะเห็นวิกฤต เห็นผักตบ หญ้า ต้นกรง ทำไมไม่พลิกวิกฤตมาเป็นทุน อยากให้โครงการช่วยสนับสนุนชาวบ้านหรืออบต. มาช่วยขับเคลื่อนนำผักตบหรือกรงขึ้นจากทะเลให้หมด แล้วนำไปทำปุ๋ย หรือใช้ประโยชน์ตั้งกองทุนชุมชนต่อไป

อาจารย์ปรีชาดิ วิสุทธิสมภาร

หากเปลี่ยนวัตถุดิบจากกระจูดมาเป็นผักตบ ชาวทะเลน้อยจะรับได้ไหม

ไม่แจ้งชื่อ

ผมบอกตรงๆ ครับ ผมขอปฏิเสธแทนชาวทะเลน้อยครับ ไม่มีทางครับ เพราะว่าคนทะเลน้อยไม่เคยทำการทำอาชีพสานกระจูดได้ทำมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่า ทำมาจนเข้าถึงกระจูดแล้ว อีกอย่าง ผักตบชื่อนี้ทำประโยชน์ไม่ได้ เพราะสั้น ไม่ยาวพอ การทำเสื่อกระจูด ทำเข้าเส้นได้ขาย แต่ทำอาชีพอื่นไม่รู้ว่าจะขายได้เมื่อไหร่

คุณสุภันธ์ ชุ่นเซ่ง

ผมเสนอว่าให้เอาวิกฤตมาเป็นโอกาส เรามีวัดตุดิบ มีคน ขาดแต่ทุน หากเอามาทำปุ๋ยชีวภาพ หรือลองทำต่อไปอาจจะเป็นสินค้าประจำหมู่บ้าน อย่าเพิ่งปิดโอกาส เปิดโอกาสได้เรียนรู้ด้วยครับ

อาจารย์วิโรจน์ ทองพูน

เรื่องผักตบ เราคงไม่รับปฏิเสธ ขอรับไว้ในความคิดตรงนี้หากมีทางเลือกดีกว่า ผักกระจูดก็น่าจะรับได้ ไม่เว้นแต่วัตถุดิบอื่นๆ อยากเสนอให้มีงบประมาณสนับสนุนเครื่องจักรเข้ามาจัดการแก้ปัญหาเรื่องผักตบ ให้คนในท้องถิ่นหรือ อบต. ช่วยดูแล

วัฒนธรรมการออกปากเพื่อนไปงาน หรือแสดงความยิ่งใหญ่ ลงขันกันเดิมน้ำมัน เหลือเงินช่วยงาน 300 บาท วัฒนธรรมตัวนี้ได้มาจากตรง เรากำลังต่อสู้กับวัฒนธรรมตัวนี้อยู่ครับ

คุณณรงค์ ชุ่นเซ่ง

เขาพูดเรื่องทะเล นั่งฝันไปเรื่อย สงสัยว่าทะเลน้อยต่อไปจะเหือดแห้ง... อะไรก็ได้ที่มาปล่อยในทะเลแล้วเกิดประโยชน์กับคนบ้านเรา อย่างไรก็ดี การปล่อยสัตว์น้ำลงทะเลยังเป็นวัฒนธรรมที่ผิด เพราะว่าปลาที่ปล่อยเป็นลูกปลาตัวเล็ก นกกินปลามากินไปหมด ผมว่าถ้าปล่อยให้ปลาตัวใหญ่ ผมพร้อมรับลูกปลาจากหน่วยงานไหนก็แล้วแต่นำไปอนุบาลไว้ จนใหญ่แล้วค่อยนำมาปล่อย ผมเตรียมกระชังเอาไว้แล้ว พร้อมจะช่วยเหลือ

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาหลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ ศาลากลางน้ำ เขตห้ามล่าสัตว์ทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 10 มีนาคม 2547

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ป่าต้นน้ำ

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีการฟื้นฟูป่าพรุ บรรจุลงในแผนฟื้นฟู
- ชาวบ้านต้องการไม้เพื่อนำมาใช้สอย เช่น ฟืน ถ่าน แต่ปัจจุบันมีการกำหนดเขตห้ามล่าฯ ทำให้ชาวบ้านนำไม้มาใช้ได้น้อย จึงต้องการให้มีการผลักดันโครงการที่สามารถนำพื้นที่ป่าบางส่วนมาใช้ประโยชน์ได้
- ให้ทะเลน้อยมีป่าไม้ ใช้สอย ที่สมบูรณ์แบบ แต่ไม่ใช่เป็นการบุกรุกพื้นที่อนุรักษ์

2. ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีโครงการธนาคารข้าว บรรจุในแผนฟื้นฟู โดยการนำข้าวมาทำปุ๋ย ชีวภาพ ในการปลูกผักไร้สารพิษ เพื่อเป็นอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน
- การขาดการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับชาวบ้าน ดังนั้น ควรที่จะมีเจ้าหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่เขตห้ามล่าฯ มาร่วมปรึกษาและกำหนดเขตพื้นที่ร่วมกับชาวบ้าน ว่าต้องการให้พื้นที่ไหน ควรทำอะไรหรือไม่ควรทำอะไร โดยเชิญชาวบ้านมาให้หมดทุกพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง และครอบคลุม
- ให้มีการเปลี่ยนวิธีการทำนาใหม่ ให้ดินได้พักฟื้น ปลาในนาสามารถขยายพันธุ์ได้ และหาปลาหลังจากที่มีการเกี่ยวข้าว

3. ทรัพยากรประมง

แนวทางแก้ปัญหา

- ต้องการให้มีการหยุดใช้อวนตาถี่ บรรจุในแผนหยุด
- ให้มีโครงการอนุรักษ์ปลาท้องถิ่น และอนุรักษ์ปลาลำพัน
- ให้มีการปล่อยพันธุ์ปลาลงในทะเลน้อย แต่วิธีการปล่อยยังไม่ถูกวิธี คือ ไปเน้นที่การประชาสัมพันธ์ มากกว่าการให้ความสำคัญกับอัตราการรอดชีวิตของปลาหลังการปล่อยแต่ละครั้ง ดังนั้นการปล่อยปลา จึงควรอนุบาลปลาให้ตัวใหญ่ก่อนที่จะปล่อยลงทะเลน้อย ซึ่งทางชาวบ้านในพื้นที่รับที่จะอนุบาลพันธุ์ปลาให้

4. ทรัพยากรน้ำ และมลพิษทางน้ำ

ประเด็นปัญหา

- ต้องการให้มีการศึกษาว่า ป่ากระวะมีผลกระทบต่อทะเลน้อยหรือไม่
- ทะเลน้อยตื่นเงิน เนื่องมาจากสภาพธรรมชาติที่เกิดจากการทับถมของสาหร่าย และบัว

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้ทะเลน้อยมีน้ำลึก และมีความอุดมสมบูรณ์ ในอดีตชาวบ้านได้รับผลประโยชน์จากทะเลน้อย จากการทำประมง การทำนา และการทำเล็กระจูด เพราะทะเลน้อยมีน้ำลึก ปลาชุม แต่เวลานี้ตื่นเงินเนื่องจาก (1) ลำคลองธรรมชาติตื่นเงิน (2) จากการที่ชลประทานดึงน้ำจากทะเลน้อยไปใช้ในการทำนาแถว หัวป่า ตะเคียน และ (3) ไม่มีน้ำจากลำคลองไหลเติมลงในทะเลน้อย เพราะคลองตื่น คลองเล็กลง จะมีก็เพียงน้ำจากคลองตะเคียน ที่ไหลลงสู่ทะเลน้อยบ้าง ดังนั้นต้องมีคลองที่จะให้น้ำไหลลงสู่ทะเลน้อย เพราะหากมีแต่การดึงน้ำออก ไม่มีการเติมน้ำเข้าไป น้ำก็หมด ทะเลก็ตื่น
- เห็นด้วยกับแผนหยุด และแผนฟื้นฟู โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดเขตพื้นที่สงวนไว้ให้แม่น้ำ ลำคลอง 10 เมตร และอยากให้เพิ่มประเด็นที่จะทำให้น้ำ สามารถไหลลงสู่ทะเลน้อยได้มากขึ้น
- ต้องการให้ลำคลองทุกสาย มีการไหลเวียนของน้ำที่ดี โดยการคูโคลน หรือการขุดลอกโดยเฉพาะบริเวณริมฝั่งของทะเลน้อย ทางทิศเหนือกับทิศตะวันออก เป็นบริเวณที่สามารถคูโคลน หรือขุดลอกได้ ยกเว้นทิศอื่นที่มีบ้านคนอาศัยอยู่
- เห็นด้วยกับการให้มีการขุดลอก จะช่วยให้มีน้ำใช้มากกว่านี้โดยขุดตั้งแต่คลองนางเรียงไปถึงคลองหัวป่า
- ให้มีการขุดลอกลำคลอง เป็นแผนระยะสั้น ดีกว่าการขุดลอกทะเลสาบซึ่งเป็นแผนระยะยาวที่อาจจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย

5. การท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหา

- การท่องเที่ยวมีอุปสรรคหลายอย่าง เช่น ที่จอดรถ ที่นั่งพักผ่อน และเมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวมากขึ้นไป มีการสร้างโรงแรม น้ำเสียจากโรงแรมก็จะถูกปล่อยลงสู่ทะเลน้อย

แนวทางแก้ปัญหา

- ตอนนี้ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว ทำให้มีรายได้ดีขึ้น
- ต้องการให้ทะเลน้อยมีการพัฒนาเรื่องการประมง และการท่องเที่ยวควบคู่กันไป เพราะมีธรรมชาติที่เอื้ออำนวย

6. ประเด็นอื่นๆ

- กฎหมายที่กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ทะเลน้อย มีผลกระทบต่อการทำมาหากินของชาวบ้านที่หัวป่า - บ้านขามมาก และเป็นการประกาศทับที่ทำกินของชาวบ้าน นอกจากนี้ชาวบ้านไม่สามารถใช้ประโยชน์อะไรได้เลยในพื้นที่ จึงต้องการให้มีการกำหนดพื้นที่ ที่ชัดเจนในการจัดสรรประโยชน์

- ให้มีการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ทั้งลุ่มน้ำทะเลสาบ และออกกฎหมายเฉพาะในพื้นที่นี้มาบังคับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่
- ให้มีประเด็น เรื่องการจัดการน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบ ป่าต้นน้ำ และให้มีกฎหมายกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ทะเลน้อย บรรจุลงในแผนแม่บทฯ
- ภาครัฐ เป็นผู้ที่บุกรุกพื้นที่ธรรมชาติ เช่น ศาลากลางน้ำที่ทะเลน้อย
- พรบ. การศึกษา ปี 2542 เปิดโอกาสการศึกษามาก ดังนั้นการคัดเลือกรักเรียนเข้าเรียนต่อ ต้องการให้มีการคัดเลือกโดยให้โควตานักเรียนอนุรักษ์ดีเด่นไปเรียนหนังสือ เพื่อจะได้กลับมาพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นมาดูแลพื้นที่ของตนเอง
- ต้องการให้การสอนระดับชั้น ม.ปลาย มีการสอนเรื่องกฎหมายพื้นฐานด้วย เพื่อให้คนมีความรู้ มาต่อสู้กับรัฐบาลที่ชอบอ้างกฎหมาย เพราะคนส่วนใหญ่ไม่รู้กฎหมาย
- ให้มีโครงการ ให้นักเรียนเก็บขยะที่บ้านทุกหลัง และมีถังขยะ มีสถานที่ฝังกลบขยะในทุกพื้นที่
- หนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมส่งถึงชาวบ้านจริงหรือไม่ หรือส่งให้เฉพาะคนกลุ่มเดียวกัน เพราะในการประชุมวันนี้ คนที่ทะเลน้อยมากันน้อยมาก
- อดีตพื้นที่ทะเลน้อยตรงนี้มี ความอุดมสมบูรณ์ มีช้างค่อม แต่ปัจจุบันสูญพันธุ์ไปแล้ว
- ทะเลน้อย แบ่งการปกครอง ออกเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลทะเลน้อย และ ตำบลพนาสูง ซึ่งลักษณะของผู้นำจะมีผลต่อการปกครอง และการจัดการในพื้นที่มาก
- สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น คือ คนพื้นธรรมชาติ และความต้องการของคนในพื้นที่แตกต่างกัน

รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ ศาลากลางน้ำ เขตห้ามล่าสัตว์ทะเลน้อย
วันพุธ ที่ 10 มีนาคม 2547

1. คุณชะอุ่ม	ทองประศรี	62	-	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
2. คุณอุดม	หมื่นหนู	40/2	ม. 1	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
3. คุณริน	รักหน	182	ม. 1	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
4. คุณชะอ้อน	โกบเหมือน	86	ม. 1	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
5. คุณประจวบ	เพชรสุข	82	ม. 1	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
6. คุณณรงค์	ชุ่นแข่ง	114/1	ม. 1	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
7. คุณหนูเหียน	สว่างอารมย์	130	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
8. คุณบุญฤทธิ์	ทวีสุข	57/1	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
9. คุณไถ่	หมื่นหนู	72	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
10. คุณปรีชา	เพชรสุข	92	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
11. คุณเชียน	แก้วแฝด	30	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
12. คุณอุ้นจิต	ฉางคำ	57	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
13. คุณสมบูรณ์	ใจรักษ์	25	ม. 2	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
14. คุณสมบูรณ์	ครุณรัตน์	44/2	ม. 2	ด. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
15. คุณอดิศักดิ์	อุ้นแอม	33	ม. 3	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
16. คุณฉิ้น	บัวบาน	186	ม. 3	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
17. คุณแนบ	รอดชุม	103	ม. 3	ด. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
18. คุณอุบล	ชูรัตน์	328	ม. 6	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
19. คุณกลาด	พจนากนกกุล	195	ม. 8	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
20. คุณสุพิน	เมืองสว่าง	25	ม. 9	ด. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
21. คุณบุญธรรม	รักรอด	346	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
22. คุณเสริม	แสงทอง	217	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
23. คุณประสพ	แก้วบุญส่ง	219	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
24. คุณเกล้า	จิตประพันธ์	93	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
25. คุณประเสริฐ	เหมือนพรรณราย	167	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
26. คุณประจวบ	สังข์แสง	125	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
27. คุณชะเอื้อม	ทองประศรี	95	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
28. คุณวิโรจน์	ทองพูน	160	ม. 13	ด. พนางตุง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
29. คุณสก	บัวบาน	103	ม. 1	ด. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง

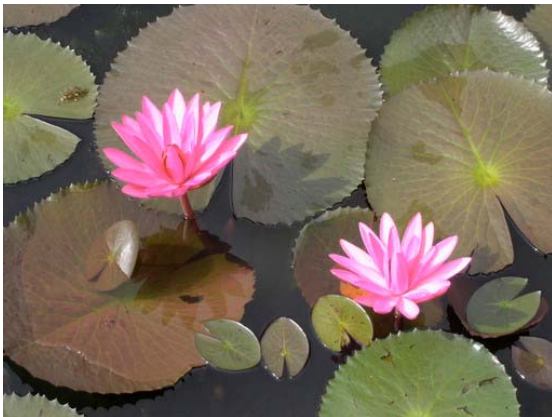
30. คุณสุมิตร	ทองศรี	104	ม. 1	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
31. คุณถ้วน	เกลี้ยงแก้ว	137	ม. 1	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
32. คุณเลียม	บุญส่ง	33	ม. 1	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
33. คุณสุราณัฐ	ชวนแข่ง	116	ม. 2	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
34. คุณกาจ	ดิษยวิชัย	176	ม. 9	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
35. คุณเนื่อม	หนูลาย	309	ม. 9	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
36. คุณบุญส่ง	วิเชียรบุตร	232	ม. 9	ต. ทะเลน้อย	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง
37. คุณสมชาย	ไถ่ศิริกรรม	39	-	ต. คูหาสวรรค์	อ. เมือง	จ. พัทลุง
38. คุณบรรจง	รัตนชาติ	5	ม. 1	ต. บ้านขาว	อ. ระโนด	จ. สงขลา
39. คุณเฟิน	หยูทอง	-	ม. 1	ต. บ้านขาว	อ. ระโนด	จ. สงขลา
40. คุณวีรวัฒน์	ศรีสุวรรณ	-	ม. 1	ต. บ้านขาว	อ. ระโนด	จ. สงขลา
41. คุณเจริญ	ทองแก้ว	-	ม. 1	ต. บ้านขาว	อ. ระโนด	จ. สงขลา
42. คุณไสว	ศรีสุวรรณ	199	ม. 9	ต. บ้านขาว	อ. ระโนด	จ. สงขลา
43. คุณ ศักดิ์ณรงค์	ศรีสังข์	รอง สกต. ทะเลน้อย				
44. คุณกิตติศักดิ์	เกื้อสุข	ผู้แทนเขตทะเลหลวง				
45. คุณสุจิรา	จันสุกสี	สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์				
46. คุณอุทัย	เจริญรัตน์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม จังหวัดพัทลุง				
47. คุณนิรันดร์	ขวัญแก้ว	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม จังหวัดพัทลุง				
48. คุณโสภณ	มหารชพงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวป่าเขียว				
49. คุณศรีบุญ	สุคนธ์	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านชายคลอง				
50. คุณพีระพงศ์	บุญคลอง	เจ้าพนักงานประมง สำนักงานนครศรีธรรมราช				
51. คุณนาคิน	แก้วบุญสี	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย				
52. คุณธรร	แก้วลับ	หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ จังหวัดพัทลุง				
53. คุณชวพล	อ่อนเรือง	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง				
54. คุณกรรณิการ์	เกลี้ยงสุก	สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย				
55. คุณชัยโรจน์	จันสุกสี	ศูนย์สร้างทางสงขลา				
56. คุณวิจิต	ตรีพันธุ์	สวท. 8 หาดใหญ่				
57. คุณสุนันท์	ธีราวุฒิ	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8				
58. คุณสมเกียรติ	แก้วตุน	สำนักบริหารจัดการฯ 20 (หน่วยธุรการ)				
59. คุณพีรพงศ์	สุวรรณนิล	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 11				
60. คุณสวัสดิ์	โดงคุม	สถานีควบคุมไฟฟ้า จังหวัดพัทลุง				
61. คุณนันทพร	ขันธสุภหิรัญ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz				
62. คุณอรุณรัตน์	แสงละออง	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz				
63. คุณณรงค์	มูเก็ม	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz				
64. คุณอารี	รังสีโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา				
65. คุณสุเทพ	ทิพย์ธารา	สถาบันราชภัฏสงขลา				

66. คุณวีระวุธ	ชุมช่วย	สถาบันราชภัฏสงขลา
67. คุณวิชัย	กาญจนสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
68. คุณศุติดา	แก้วสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
69. คุณปาริชาติ	วิสุทธิสมาจาร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
70. คุณवासนา	เสรีวัฒนาชัย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
71. คุณฉัตรไชย	รัตนไชย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
72. คุณจุฑารัตน์	บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
73. คุณอารี	สุวรรณวงศ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
74. คุณศักดิ์ชาย	กงนกร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
75. คุณศักดิ์ดา	โชโต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สถานที่จัดการประชุม ณ ศาลากลางน้ำทะเลน้อย

ดอกบัวที่ขึ้นปกคลุมเต็มผิวน้ำ

ลักษณะของดอกบัวในทะเลน้อย

บรรยากาศในการประชุม

การท่องเที่ยวช่วยเสริมรายได้ให้คนในพื้นที่

นักท่องเที่ยวล่องเรือ ชมความสวยงามของทะเลน้อย

สภาพโครงการก่อสร้างถนนไสกลิ้ง-หัวป่า

ความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้างถนนไสกลิ้ง-หัวป่า

